

κική πολιτική· τὸ σημειῶνω, γιὰ νὰ νοιώσουμε τὴ δύναμη τῆς λευτεριάς. Κ' ἔτσι ἐρχομὴ στὴν Ἑλλάδα. Σωτήριον τὸ τούρκικον τὸ κίνημα γιὰ τὸ γλωσσικὸ τὸ ζήτημα. Ἡ λευτεριά τέτοιαι εἶναι· φυσᾶ στὸ βουνὸ κι ἀμέσως δροσιζέται ὁ κάμπος· Ὅπου κι ἀπ' ὅπου φυσᾶ, θὰ τάρπαξῃ παντοῦ τὸ φύσημά της, παντοῦ θὰ περιχυθῇ. Τὸ βρήκατε ἴσως περίεργον ἐκεῖνο ποῦ σὰς ἔλεγα γιὰ τὴν Ἰσπανίαν. Πιὸ περίεργον πολὺ, ποῦ μόλις ἀκούστηκε τὸ σύνταγμα, καὶ στίς φημερίδας ἀρχίσανε νὰ ξεμυτίζουνε τὰ δημοτικὰ. Στὴν Ἡμερησίαν Σμύρνην, ποῦ ὅσο κι ἂν εἴτανε μὲ τὸ μέρος μας, στὴν καθαρῆ-βουσα μᾶς διαφέντεθε, ταχτικὸ τώρα κ' ἕνα χρονογράφημα στὴ δημοτικὴ. Ἐνας ἀνταποκριτὴς μου ἀπὸ τὴν Ἀδριανούπολιν, πρῶτα μού μνησθε πὼς ἀδύνατον νὰ νοιώξῃ τὸ στόμα του ἕνας δημοτικιστὴς, τὸν κοιτάζανε στραβά, σὰ νὰ εἴτανε προδότης. Σήμερα θέλουνε νὰ βγάλουνε φημερίδα στὴ δημοτικὴ βγήκε μὴ μάλιστα, ποῦ κάμποσο δημοτικίζει. Βέβαια. Μήπως σκλαβιά ἢ καθαρῆβουσα δὲν εἶναι; Σπάζανε τὰ σίδηρα, πετιέται λεφτερά ὄζω κ' ἡ γλώσσα τῆς καρδιάς.

Εἶναι καὶ ψυχολογικόν. Φαντασθε πὼς ἡ Τουρκία, ἡ καταφρονεμένη καὶ βέρβερη Τουρκία, ἡ Τουρκία θέλει ἀνεξάρτητον τύπον, θέλει, ἀνεξάρτητη γνώμη νᾶχῃ ὁ καθένας, νᾶχῃ καὶ τὸ δικαίωμα νὰ τὴ λέῃ ξάστερα, ξέθαβρα, νέστα σκέττα. Θὰ φιλοτιμηθοῦνε πιά καὶ στὴν Ἑλλάδα. Πὼς νὰ μὴ φιλοτιμηθοῦνε; Ἡ νομίζετε ἀξάφνα πὼς ὁ κ. Κυρ. Π. Μαθρομιχάλης θᾶχῃ πάντα λύσει νὰ ἐπιβάλλῃ; Ποῦ νὰ ἐπιβάλλῃ, ἀφοῦ δὲν ἐπιβάλλει ἕνας Τούρκος ἀφοῦ κι ὁ σέικ-ὐλ-ϊλάμης τὸ διαβεβαιώνει πὼς δὲν ἐπιβάλλει οὔτε τὸ Κυράνι; Θὰ ντραπῇ. Φυτικὰ, ἔτσι, μὲ μιᾶς, δλα θὰ διορθωθοῦνε. Ὁ Χατζηδάκης, μὲ τὸ Σύνταγμα, δὲ θὰ γίνῃ ἄθρωπος. Θὰ γίνουνε οἱ ἄλλοι, καὶ εἶναι τὸ μόνο σπουδαῖον, ἐπειδὴ Χατζηδάκηςδες ὑπάρχουνε, γιὰ τὸν ὄση κώνει, γιὰ τὸν βοήθῃ κιόλας, κάποιαι ἠθικὴ συμπερικυκλωσιὰ. Ὁ Μιστριώτης πάλε τί θὰ κάμῃ; Ἐγὼ θαρρῶ πὼς ἀφτὸς θὰ θυμώσῃ μὲ τὸ Σύνταγμα, καὶ ἀπελπισμένος ποῦ ἀπαρνήθηκε ἡ Τουρκία τὰ παλιά της τὰ συστήματα. θὰ προκηρυχθῇ πασάς, βέρος πασάς, θὰ βάλῃ καὶ καθαρῆβουσιάνους νὰ τοῦ φυλάγουνε τὸ χαρέμι.

Σὰς τὸ λέω, παιδιὰ, ὄνειρα γλυκὰ μὲ συνεπέρβουνε. Νὰ καὶ τῶραιότερον ἀπ' ὄλα. Εἶναι φυσικὸ στὴν ἄθρωπον νὰ λυπᾶται, σὰ συλλογέται πὼς

θάρρη ὄρα ποῦ θὰ πιθάνῃ. Ἀδύνατον νὰ παρηγορηθῇ. Τί; Θὰ πεθάνῃ κι ἀφοῦ πεθάνῃ, δὲ θὰ χαρῆ πιά τὸν ἥλιο καὶ τὸ φῶς του; Δὲ θὰ βλέπῃ πιά τοὺς πράσινους τοὺς κάμπους καὶ τὰ μυριάχρωμα λουλούδια; Ἡ ἀνοιξη, τὸ Μάη, θὰ ξεπνᾶ τὴ δημιουργία καὶ τοῦ λόγου του θὰ κοιμάται; Τί ἀδικίαι! Τί κακὸ! Τί θλίψη! Ὅχι, ὄχι! Ἐμένε, ἡ καρδιά μου ἀνεγγυαλιάζει, σὰν τὸ σὺλ λογιόμυκι πὼς κατόπι ἀπὸ τὸ θάνατό μου, ἡ ἀνοιξη μὲ τὰ λουλούδια της θὰ πλημμυρίσῃ τὸν κόσμον, μὲ τὰ νεογέννητα πουλιὰ της θὰ γεμίσῃ τραγοῦδιαν τὸν οὐρανόν. Χαίρουμαι τὴ χαρὰ ποῦ οἱ ἄλλοι θὰ χαροῦνε, τὴ χαρὰ ἐκείνων ποῦ θὰ ζήσουνε ὑστερὶς ἀπὸ μένα. Χαίρουμαι τὴ γλύκα ποῦ θὰ τοὺς περεχύνῃ, ὅταν οἱ κάμποι θὰ πρασινίζουνε κι ὅταν ὁ ἥλιος θὰ τοὺς φωτίζῃ. Χαίρουμαι τὴν ἀνοιξη τὴ μοναδική, ποῦ θὰ φέξῃ μιὰ μέρα στὴν Ἑλλάδα, σὰν περάσῃ ὁ χειμῶνας καὶ σὰν ἀγαπήσῃ τὴν Ἰδέαν.

ΨΥΧΑΡΗΣ

ΠΟΛΕΜΙΣΤΗΣ

Ἀφιερώνεται

ΨΥΧΑΡΗ καὶ ΠΑΛΛΑΜΑ

1

Κάστρο εἶν' ὁ λόγος σου, Τρανέ, καὶ λάβαρον ἡ ψυχὴ
μας,
κι ὁ βράχος ποῦ τὸ στέριωσες χλωρὸ χορτάρι βγάνει.
Ὅξω του βράζει ὁ πόλεμος καὶ μέσα τὸ γιορτάσι,
κι ἂ σοῦ; υφέρουμε ἄρματα β' ἄλε φωνὴ καὶ ὄσω' μας.

2

Ἐδῶ πεθαίνει μιὰ ζωὴ, ἐδῶ ἕνας κόσμος ρέβει,
ἐδῶ τὰ νᾶτα χάνονται καὶ ἡ ἄνοιξη πονεῖ,
ἐδῶ δὲν ἔρχεται κανεὶς σ' ἀγκυθερὰ ν' ἀνέβῃ.
Μόνον πλαγέται μιὰ βαρεῖα προφητικὴ φωνή.

3

Ἀπόψε ὦ Ἰδέαν μὲ κοίμησες στὸν κόρφο σου τὸν
πλάνον.
Ἐσὺ μπροστά σὰ λυτρωμὸς καὶ μιὰ σκλαβιά ἀπὸ πίσω
καὶ πλήθος γύρα οἱ ἀρνητές. Ἐντῶν, πετιέμαι ἀπάνω,
μιὰ πέτρα ἀδράχρον ἀπὸ τὴ γῆς καὶ πάω νὰ πολεμήσω.

4
Ἀπ' τ' ἀψηλό σου τὸ θροῦνὸ σκέβεις καὶ πρὸς ἐμᾶς,
καὶ θαμπωμένος δὲ θεωρεῖς κάποιον σπαθὶ μεγάλο,
μὰ ζύνοντας τὴν κᾶρα σου φουσκώνεις καὶ γελάς.
Ὡ παντογνώστη καὶ σοφῆ, δὲν ξέρεις τίποτ' ἄλλο!

5

Στὰ χέρια σας, Γραμματικοί, ποῦ ζήσκουν γύρα ὡς
μνήμα
πάντα ἀνοικτὰ κι ἀζόρταγα καὶ τοὺς διαβάτες κρέζουν,
στ' ἀνάθυρα τὰ χέρια σας, χιλιόχρονα στὸ κρέμα
δλα τὰ νᾶτα δέρονονται καὶ κλαίνε καὶ σπαράζουνε.

6

Πλημμύρα ἐντὸς μας ἡ ζωὴ, καὶ κῆμα μᾶς δροσᾶς.
Μὰ ἐσεῖς στῆς δίψας τὸ στρατὶ σκυφτοὶ σκυφτοὶ πλα-
νίστε.
Σημαίνουμε, κηρότουμε, ἐρχόμεστε σὲ σᾶς,
κι ἂ δὲ μᾶς νοιώθετε ὦ τυφλοί, τὸ φῶς τοῦ ἡλίου
ἀρνέστε.

7

Φύγαν καὶ τὰ χινόπωρα, πεύναν κ' οἱ ἀνεμῶνες..
Ἄχ! πόσα νᾶτα χάθηκαν στοὺς ἄγριους τοὺς χει-
μῶνες..
Ὅλα περνᾶν ἐδῶ καὶ πᾶν κατὰ ποῦ ἡ μοῖρα γράφει.
Κοὶ σεῖς; κορακοζώητοι. Σᾶς διώχουνε ὡς καὶ οἱ
τάφοι.

8

Σὲ μᾶς ταμπούρια τὰ ἔργα μας, σὲ σᾶς τὰ κούφια
λόγια.
Μεῖς τὸ κλαδί τῆς λευτεριάς, σεῖς τὸ σκοινὶ τοῦ μπόγιου.
Γιὰ σᾶς μιὰ ὀργῆ ἀντριεῦε μας, γιὰ μᾶς σᾶς τρέβε
μιὰ φρίκη.
Γραφτὸ σας τόφλα καὶ χαμὸς, γραφτὸ μας φῶς καὶ
νίκη!

9

Κι ἂ στὴν ὀργῆ τοῦ πελεμοῦ στέκονται ἐδῶ σημάδια
Δασκάλου, τὰ κεφάλια σας τ' ἄμυαλα κούφια καὶ
ἄδεια,
βάλε τὸ μᾶτι, ὦ ποιητή, στῆς τσεκουριάς τὴν τρέπια.
Φωλιάζουνε πίσω οἱ ἄνομοι. Ὁρθώσου ἐκεῖ καὶ
χτόπα.

10

Γιὰ σᾶς δὲ φτάνει τὸ σπαθὶ καὶ ἡ ντουφεκιὰ τοῦ
στίχου,

νίαν μὲ τὴν καρδιά καὶ ἂν κατὰ λῆθος κοπῆ καμὶ
θὰ εἰσέλθῃ ὁ ἀτμοσφαιρικὸς ἀήρ στὴν καρδιά κι' ὁ
θάνατος θὰ ἐπέλθῃ ἀκαριαῖος.

ΝΙΚΟΣ. — Ὁ Θεὸς νὰ μὲ βγάλῃ ψεύτη.
ΚΩΣΤΑΣ. — Ἐννοια σου, τὸ χέρι τοῦ γιατροῦ
εἶναι βέβαιον καὶ σταθερό. Φόβος δὲν ὑπάρχει. Μο-
νάχα μὴν ἔρθουν αὐτοὶ τῶρα ἐπάνω στὴν ἐγγεί-
ρην.

ΝΙΚΟΣ. — Λεῖς νᾶρχισαν τὴν ἐγγείρην;
ΚΩΣΤΑΣ. — Ἐως τῶρα πιστεύω νὰ τὸν ἔχουν
χλωροφομίση. — Στάσου μιὰ στιγμὴ καὶ θὰ σοῦ
πῶ (πλησιάζει στὴν πόρτα τῆς κλινικῆς καὶ κρούει
κούει). — Ἀκούω βογγητὰ. Ἐ τῶρα, ὅπου κι' ἂν
εἶναι θὰ μείνῃ ἀναίσθητος. Ἄ!.. Ἄ!.. νά!.. Ἐπαυσε
τὸ βογγητό!.. Ἐμεινε ἀναίσθητος... Ἀκούω βή-
ματὰ!.. Φαίνεται πλησιάζει ὁ γιατρός!.. Ἄ!.. Ἄ!..
ἠσυχία!.. Ἐργάζου ταί!.. (Σηκώνει μιὰ στιγμὴ τὸ
κεφάλι του καὶ μισομειδιώντας κάμνει μὲ τὸ χέρι
του κίνημα κοψίματος). Χρρ.. ρ.. ρ.. Τὸ νυστέρι ..
(Χτυπᾷ τὸ κουδοῦνι τῆς ἐξώπορτας, δυνατὰ. Ὁ
Κώστας ξεπετιέται ἐξαφνικὰ καὶ τρέχει ν' ἀνοιξῇ).

ΣΚΗΝΗ XIV

ΝΙΚΟΣ. (Μόνος, ἀκούει ὀλόρθος μ' ἀγωνία.
Ἀπὸ μέσα ἀκούεται ὁ παρακάτω διάλογος).

ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΣ ΚΛΗΤΗΡ. (Φωνάζοντας)
Ἐδῶ εἶναι ὁ γιγτρὸς!.. Ἄλλως τε μὲ εἶναι ἀδιά-
φορον, εἶτε εἶναι εἶτε ὄχι. Ἐλῶ ἐντολὴ νὰ εἶτε
λέσω.

ΣΚΗΝΗ XV

ΝΙΚΟΣ, ΚΩΣΤΑΣ, ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΣ ΚΛΗΤΗΡ

ΔΙΚ. ΚΛΗΤΗΡ. (Μπαίνοντας μὲ τὸν Κώστα).
— Καλημέρα. (Χαιρετᾷ τὸν Νίκο χωρὶς νὰ βγάλῃ
τὸ καπέλο του).

ΝΙΚΟΣ. — Καλημέρα.

ΔΙΚ. ΚΛΗΤΗΡ. — Ἄν, παιδί μου, σὺ ἔδωκε
ἐντολὴν ὁ γιατρός, νὰ μᾶς πῆς ὅτι ἔφυγε, ἔκαμε
πολὺ ἄσχημα, διότι εἶτε ἰδῶ εἶναι εἶτε ὄχι, ἐγὼ θὰ
προβῶ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν.

ΝΙΚΟΣ. — Καθεῖστε παρακαλῶ μιὰ στιγμὴ.

ΔΙΚ. ΚΛΗΤΗΡ. — Τί νὰ καθήσω! Ἐγὼ δὲν
ἤρθα γιὰ νὰ καθήσω ἄλλι γιὰ νὰ εἰσπράξω ἢ νὰ
ἐκτελέσω.

ΝΙΚΟΣ. — Μὰ τί συμβαίνει; Γιὰ τὴν ἐκτέλεσιν
μιλάτε;

ΔΙΚ. ΚΛΗΤΗΡ. — Δὲν ἔχω καιρὸν νὰ σ' ἐξη-
γήσω, ἀγαπητέ. Ἄλλοι ἂν θέλουν σοῦ ἐξηγοῦν. Τὸ
βέβαιον εἶναι, ὅτι ἔχω ἐντολὴν, κατόπι ἀποράσεων

καὶ διαφόρων δικαστικῶν ἐγγράφων νὰ εἰσπράξω
1450 δρ. τὰς ὁποίας, ἂν δὲν λάβω τῶρα ἀμέσως,
ὡς μὲ ὑπεσχέθηκε ὁ γιγτρὸς, θὰ προβῶ εἰς ἐκτέ-
λεσιν, θὰ κατᾶσχω τὰ ἐπιπλά του καὶ θὰ τὰ ση-
κώσω. — Ἐ!.. Κύριος!.. Ἐλα σὲ παρακαλῶ εἰδο-
ποίησε τὸν ἀδερφόν σου, γιὰ τὴν θὰ μετανοιώτετε καὶ
οἱ δύο ἀργότερα.

ΝΙΚΟΣ. — Σὲ παρακαλῶ. Δὲν θὰ ἴτο δυνατόν
ἀρᾶ γε νὰ τοῦ δοθῇ μιὰ διορία. Ὁ γιατρός ἐδῶ
εἶναι. Νά!.. Ἐκεῖ μέσα εἶναι, ἀλλὰ αὐτὴ τὴ στιγ-
μὴ εἶναι ἀπολύτως ἀδύνατον νὰ τὸν δῆς. Ἐχει
ἕνα ἀρρωστο μέσα καὶ τοῦ κανεὶ ἐγγείρην καὶ
μάλιστα ἐγγείρην πολὺ σοβαρὰν καὶ ἐπικίνδυνον.
Ὅστε βλέπεις εἶναι ἀδύνατον νὰ τὸν ἰδῆς, οὔτε
εἶναι ἡ κατάλληλος στιγμὴ τῶρα γιὰ νὰ προβῆς
εἰς κατᾶσχισιν.

ΔΙΚ. ΚΛΗΤΗΡ. — Νὰ σοῦ πῶ: Δὲν εἶναι ἡ
πρῶτη φορὰ ποῦ ἐρχομαι. Κι' ἄλλοτε ἤθθα καὶ
πάντα κατέληξα σὲ διορίας, κὲ κίνδυνον νὰ δυτρε-
στήσω τὸν πελάτην μου. Αὐτὴ ὁμῶς τὴ φορὰ ἔχω
ρητὴ ἐντολὴ ἢ νὰ εἰσπράξω ἢ νὰ κατᾶσχω. Ὅτε
βλέπεις μὲ εἶναι ἀδύνατον νὰ κάμω ἄλλοιως. Νό-
μιζω ὁμῶς ὅτι θὰ πληρωθῶμενα σήμερα καὶ γι'
αὐτὸ ἔρησα τοῦ μᾶρτυρας ἀντίκρου στὸ καρενεῖον.

πὸν μπρὸς στὸ θεῖο τὸ διάβα του τίποτα δρῶδὸ δὲ στέκει.

* Η πόρτα ἐντὸς σας σφραλιστὴ καὶ τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ ἤχου.

Γιὰ σὰς, μονάχα οὐρανικὸ ταυριάζει ἀστροπελέμι.

11

Κοίτεται τῆς γενιᾶς μου ἀργὸ τῶρα τὸ καρνοφύλλι... Μὰ τὸ δικό της τ' ἀτρομο μέσα μου βράζει τὸ αἷμα, κὶ ἂν τὸ ρογιάδικο κρατῶ στὸ χέρι μου κοντύλι κάποια κατάρα τῆς ἡ εἰκὴ «Μ' αὐτὸ» μου λέει «πολέμα!»

12

Ψάξτε καὶ μέσα στὰ βαρκὰ καὶ μέσ' τῆ λωσπουριά. Τὰ λόγια πὸν ζητᾶτε ἐσεῖς δὲ θὰ τὰ βρῆτε. Κρίμας.. Τὸ μέγα σας ἀνάθεμα γιὰ μᾶς ἡ λευτεριά, καὶ ἡ πόρνη κατάρα σας ἡ δόξα καὶ ἡ τιμὴ μας.

13

Τί ἂν πλημμυρίσαν οἱ ἄπιστοι καὶ οἱ ἀρνητῆς τῆ χώρα;

* Ἐμεῖς μετ' τῆς ἀνάστασης τὰ βάρια, τὰ κλαδιά, ἔμεῖς χαμὸς καὶ χαλασμὸς στὸ δολερὸ τὸ Τῶρο, ἔμεῖς τοῦ πόλεμον ἡ φωτιά.. Οἱ νέοι καὶ τὰ παιδιά.

14

Σάλευε πλοῦσια ἡ χλωροσιά σὰ γυναικὸς τὰ στήθη... Κε ἂ φώλιασεν ὁ μαθημὸς καὶ ἡ κικρινιά στὰ φύλλα, κὶ ἂν ὄνειρο εἶν' τὸ πράσω κὶ ὁ ἀπρίλης παραμύθι, κὶ ἂν τὸ κλαράκι ἀνάθηστο τὸ θλίβει ἡ ξεραῖλα— Σοφοί, ἡ πνοὴ ἀπ' τὰ λιβικὰ σὰς ἔφυγε τὰ στήθη καὶ κεῖ πὸν γύριζε ἡ ζωὴ πῆγε ἡ κακὴ καὶ χύθη.

15

Μέσ' τὸ μουσεῖο ἀραδιωστά, νεκρὰ τὰ γιαταγάνια τὰ καρνοφύλλα, τὰ σπαθιά, οἱ πάλες, τὰ νταλιάνια καὶ τὰ ντρομπόνια, τὰ χαρμυιά, οἱ πιστόλες, τὰ μιλιόνια..

* Ἀρματα, πρῶτοι τῆς σκλαβιάς ὄχτροι στὰ τίμια χρόνια πάρτε ψυχὴ καὶ φύγετε - κὶ ἀστράψτε καὶ βροντῆζτε κὶ ἀκόμα μὰ φορὰ ὧ ἐσεῖς, δρόμο στὴ νύχτα ἀνοίξετε.

16

Σὰς κλαίω πὸν δὲ γνωρίζετε μέσ' τὴν πικρὴ σας ζῆση

τῆ φλόγα τῆς παλληκαριάς πὸν τὴν ἰδέα κεντρώνει, καὶ σέρνει τὸν πολεμιστὴ νάρθη νὰ πολεμήσῃ μέσα στοῦ κόσμου τὸ πλατὶ τὸ μαρμαρένιο ἀλώνι.

Σὰς κλαίω ἐσὺς ἀβάφιστους στοῦ μίσην τὸ μπαροῦτι.

Φτωχοὶ διαβήκατε, ἄνθρωποι, ἀπ' τῆς ψυχῆς τὰ πλοῦτη.

17

Μίαννα μου Ροῦμελι, πλατείᾳ ἡ ἀγάπη μου γιὰ σένα. Μέσα μου λάμπει σὺνψυχή καὶ σύγκορμη βλασταίνεις, κὶ ἂ μὲ λυγίζει ὁ πόλεμος σὲ κατοτόπια ξένα, τὰ νιάτα τῆς δρυμῆς μου ἐσὺν πυρώνεις κὶ ἀνασταίνεις. Μίαννα, ζωὴ καὶ δύναμη πῆρα ἀπ' τὰ σωτικά σου καὶ πρῶτα ἀπ' ἔλα ἀρίφνητο τὸ γάλα τῆς λαλιᾶς σου.

18

Τὸ πλήθος κὶ ἂ μοῦ τίναξε στὸ πρόσωπο τὸ γιοῦχα καὶ δῖρασε καὶ λόγιασε μπροστά του νὰ σφαγῶ— μαυροτιμμένη του ἡ ψυχὴ μὲ τὰ στενά σου ροῦχα ὑποκριτὴ καὶ ρουφηχτὴ καὶ φρεντῆ.. Μὰ κ' ἐγὼ πολεμιστῆς ἀγωνιστῆς κριτῆς καὶ παλληκάρι μέσα μου κλείνω ἔνθ' Ἄσπ' - καὶ ἐνφώνω τὸ κοντάρι.

19

* Ὡ ἐσεῖς πὸν ξεφουτρώνετε στῆς κοινωνίας τὰ σπλάχνα Δασκάλου τῆς ζωῆς, στὸ νοῦ καὶ στὴν καρδιά στενοί, πὸν τρώει τῆ στέφρα σκέψη σας ἡ μούχλα καὶ ἡ ἀράχνα παραμερίστε, ἐρχόμαστε. Μπροστά μας οἱ οὐρανοὶ καὶ τὰ πλατιά τὰ ξέφωτα κ' οἱ στράτες οἱ ἀνοιχτές, κὶ ἔλα τὰ πάντα τοῦ αἵμου καὶ τίποτα τοῦ χιτῆς.

20

Τῆς ὁμορφιάς σου τ' ἄρματα στὸ σπῆτι μου βροντᾶνε. Στὴν κάμαρα μου τὴ μικρὴ, νύχτα μὲ τὸ κοντύλι μὲ βρῆκες καὶ γλυκόσκυμες : «Τραγουδιτὴ καὶ πλάνε νὰ σὲ μεθύσω λαχταρῶ καὶ νὰ τὰ δύο μου ἀχειλή». Σοῦ εἶπα : «Ἡ ψυχὴ μου δὲ διψᾷ, μὲ μέθυσε ἡ ὄργη καὶ μεθυσμένο θὰ μὲ ἰδῆς ὡς τὰ σημάνη αὐγῆ».

ΡΗΓΑΣ ΓΚΟΛΦΗΣ

Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΥ ΔΡΑΜΑΤΑ

- 1- ΖΩΝΤΑΝΟΙ ΚΑΙ ΠΕΘΑΜΕΝΟΙ
2- Ο ΑΣΩΤΟΣ
3- ΟΙ ΑΛΥΣΙΑΔΕΣ

Πουλοῦνται στὸ γραφεῖο τοῦ Νουμᾶ 4 δραχμὲς τὰ τρία. Μοναχὰ οἱ « Ἀλυσιῶδες », τρεῖς δραχμὲς Στὶς ἐπαρχίες καὶ στὸ ἐξωτερικὸ στέλνονται δίχως παραπανιστὸ ἐξοδο γιὰ τὰ ταχυδρομικά.

Ο "ΝΟΥΜΑΣ", ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΜΗ ΧΡΟΝΙΑΤΙΚΗ
Γιὰ τὴν Ἀθῆνα Δρ. 8.— Γιὰ τὶς Ἐπαρχίες Δρ. 7
Γιὰ τὸ Ἐξωτερικὸ Φρ. Χρ. 10.

Γιὰ τὶς ἐπαρχίες δεχόμαστε καὶ τρίμηνας (2 Δρ. τὴν τριμηνία) συντρομίες.

Κανένας δὲ γράφεται συντρομητῆς ἂ δὲ στείλει μπροστά τὴ συντρομὴ του.

10 λεπτὰ τὸ φύλλο λεπτὰ 10

ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ. Στὰ κιάκια (Σύνταγμα, Ὁμόνοια Ἐθν. Τράπεζα Ἰπ. Οἰκονομικῶν, Σταθμὸς Τροχιοδρομου (Ἀκαδημία), Βουλῆ, Σταθμὸς ὑπόγειου Σιδηροδρόμου Ὁμόνοια, στα βιβλιοπωλεῖα «Ἐστίας» Γ. Κολάρου καὶ Σακέτου (ἀντίκρυ στὴ Βουλῆ).
Στὴν Κέρκυρα, Πάτρα καὶ Βόλο, στὰ Πρακτορεῖα τῶν Ἐφημερίδων.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

Τὸ καινούριο βιβλίον τοῦ Ψυχάρη. — Κοινωνιολογικὴ Ἐταιρεία. — Ἐνα ἀρθράκι τῆς « Ἀκρόπολης ».

ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΟ δῶρο, ἕπως καθὲ χρονία καὶ φέτος, κάνει ὁ Ψυχάρης στὸ ἔθνος τὸ καινούριο τὸ βιβλίον του. «Ρόδα καὶ Μήλα», τόμος Β', μέρος πρῶτον ὁ τίτλος του. Κ' ἔχει μέσα τὴν περιφημῆ κριτικὴ μελέτη του γιὰ τὸ Σουρή καὶ τὴν ἄλλη τὴ μελέτη του «Ὁμηρος στὴ νεοελληνικὴ» πὸν δημοσιεύθηκε πρῶτα γαλλικῶ στὸν παρισιανικὸ «Temps» καὶ ὕστερα καὶ στὸ «Νουμᾶ» (12 τοῦ Δεκέβρη 1904) μεταφρασμένη ἀπὸ τὸν Κωστὴ Παλαμᾶ ἀπὸ τ' ἔργο τοῦ χέρι πὸν ἔγραψε (καθὼς γράφει ὁ Δάσκαλος σὲ μιὰ σημειοσοφία του) ὅχι νὰ μεταφράζῃ ἕμμενα παρὰ τὰ δικά του τὰ διαμάντια νὰ σκορπῆζι στοὺς στίχους του, — ἢ καὶ στὰ πεζὰ του.

Τὸ πῶ σημαντικό δῶρο στὸ φετινὸ «Ρόδα καὶ Μήλα» εἶναι ὁ πρόλογος, 232 σελίδες (ἀλλάκιον τὸ βιβλίον ἔχει 267 σελίδες) πὸν ξετάζεται ὁ αὐτὸν δὴν ἡ κίνηση τοῦ ἀγῶνα μας τῆς περασμένης χρονιάς - καὶ κρινεται καὶ ἀπολοιάζεται καὶ ψυχολογικῶς ἐπιστημονικῶς καὶ μεθοδικῶς, μὰ καὶ μὲ περιόσια χάρη καὶ γλύκα, ὅπως δὲ πάντα στάζει ἀπὸ τὴ μαγεύτρια τὴν πέννα του. Πολλὲς σελίδες ἀπὸ τὸ φετινὸ πρόλογον ροφιούνται, ἄλλες διαβάζονται σὺν τραγουδί κὶ ἄλλες ποτὶνε σὰ γροθιά. Σήμερα ξανατυπώνουμε ἀπὸ τὸν πρόλογον στὴν «Ἀνοιξή» - τοῦ μᾶς θὶμ ζει σελίδες ἀπέθαντες τοῦ «Ταξιδιῶν».

ΝΙΚΟΣ. — Ἐχεις δικαιο, ἀλλὰ βλέπεις αὐτὴ τὴ φορὰ παρουσιάζεται μιὰ ἐξαιρετικὴ περίπτωση. Αἵριο νὰ, αἵριο θὰ σὲ πληρώσῃ καὶ ἂν θέλῃς μάλιστ' ἀγίνουμαι κ' ἐγὼ ἐγγυητῆς.

ΔΙΚ. ΚΛΗΤΗΡ. — Ἐγὼ εἰσὶνα δὲν σὲ γνωρίζω κὶ οὔτε μπορῶ νὰ δεχθῶ προτάσεις, διότι ἡ ἀπαίτησις δὲν εἶναι δική μου. Ἄν μποροῦσε τυβλάχιστον νὰ μοῦ δώσῃ ἕνα μέρος.

ΚΩΣΤΑΣ. — Ἀκριβῶς περᾶστε αἵριο καὶ θὰ σὰς πληρώσῃ. Νὰ, εἴθε βίβλιος, ὅτι πάντως θὰ σὰς δώσῃ ἕνα μέρος. Νὰ αὐτὴ ἡ ἐγγυησις φυσικὰ θὰ πληρωθῇ. Ὡστε βλέπετε ὅτι δὲν χάνετε τίποτε. Ἐπειτα ἔχετε αὐτὴ τὴ φορὰ καὶ ἐγγυησιν.

ΝΙΚΟΣ. (Σημειώνει καὶ παίρνει κατὰ μέρος τὸν Δικ. κλητῆρα). — Δὲν μοῦ λές σὲ παρακαλῶ. Τί θὰ πᾶρῃς ἀπ' αὐτὴ τῆς ἐκτέλεσις, ὅτι κὶ ἂν πᾶρῃς θὰ τὸ ἀξήτητος κατὰ ἕνα τᾶλληρο. (Κάνει νὰ τοῦ δώσῃ ἕνα τᾶλληρο). Ἐπειτα θὰ κἀμῆς καὶ ἕνα καλὸ. Ἀνθρώποι ἐπὶ τέλους εἴμαστε.

ΔΙΚ. ΚΛΗΤΗΡ. — Ἐγὼ ζητιάνος δὲν εἶμαι. (Φωνάζει). Νὰ κρατήσῃς τὸ τᾶλληρο γιὰ τὸν ἑαυτό σου. — Ἐμπρὸς νὰ τελειώσουμε. (Προχωρεῖ πρὸς τὴ κλινική).

ΚΩΣΤΑΣ. — Στάσου!. (Στέκεται μετὰ τῆς

πόρτας καὶ τοῦ κλητῆρος). Ἐδῶ δὲν ἔχ' μπῆς! Δὲν σοῦ τὸ ἐπιτρέπω! Σοῦ τῶτα καὶ πρῖν, ἔχου ἄρρω στο μέγα.

ΔΙΚ. ΚΛΗΤΗΡ. — Ἀρινέ μὲ ἀδελφεὶ Εἰδεμὴ θὰ μὲ ἀναγκάσῃς νὰ καλέσω τὴν ἐξουσίαν.

ΚΩΣΤΑΣ. Ἐδῶ δὲν ἔχ' μπῆς.

ΝΙΚΟΣ. (Προχωρεῖ καὶ τὸν κολοπιάνει) — Ἄ φῆστε τὰ τῶρα αὐτὰ καὶ κάντε μου τὴ χάρι ν' ἂνα θάλατε τὴν ἐκτέλεσι γι' αἵριο. (Ἀκούεται τὸ κουνδοῦν τῆς οὐλοποιίας. Ἀνοίγει ὁ Νίκος καὶ μπαίνει ὁ Εἰσπρακτωρ τοῦ Δημοσίου)

ΣΚΗΝΗ XVII

ΟΙ ΙΔΙΟΙ ΚΑΙ Ο ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΕΙΣΠΡΑΚΤΩΡ
ΕΙΣΠΡΑΚΤΩΡ. — Ὁ γιατρός ἐδῶ εἶναι παρακαλῶς.

ΝΙΚΟΣ. Μάλιστα, ἐδῶ εἶναι.

ΚΩΣΤΑΣ. (Στὸν Δικ. κλητῆρα) — Ὅχι, δὲν ἔχ' μπῆς! Τὸ καλὸ πῶθ' σοῦ θέλω νὰ μοῦ κάνῃς τὴ χάρι καὶ νὰ μ' ἀδειάζῃς τὴ γωνιά. Ἐλα! ἔμπρὸς!

ΝΙΚΟΣ. — Κῶστα, ἦσ'χα λοιπόν!

ΕΙΣΠΡΑΚΤΩΡ. — Μπορῶ σὰς παρακαλῶ νὰ ἰδῶ τὸν γιατρό μὲ σιγῆς;
ΝΙΚΟΣ. — Τῶρα ἔχει ἄρρωστο, ἔμκ τελειώσῃ

μαλιστ'. Καθίστε.

ΕΙΣΠΡΑΚΤΩΡ. Ναι, μὰ δὲν μπορῶ νὰ περμιένω ἐγὼ. Τί διάβολο! Δὲν εἶναι κατὰ τῆς αὐτῆ. Τόσες φορὲς ἦρθα κὶ ὄλο ἀνκβολῆς κὶ ὄλο προσφᾶτες. Ἐσεῖς ἔχω κ' ἐντῆμα συλλήψεως ἢ θὲ πληρώσῃ τὸ ἐπιτήδευμα ἡ μέσα.

ΝΙΚΟΣ. Κκλά, καλά, ἀδελφε. Κάντε λίγη ὑπομονή. Τί εἶναι ἀπὸ ἐπὶ τέλους!.. Ἔτσι εἰσπραττετε ἐσεῖς τοὺς αἵρους; Μὲ τέτοιον ὕφος;

ΕΙΣΠΡΑΚΤΩΡ. Σὲ τέτοιους αὐτὰ χρειζοῦνται. Γιατί δὲν πληρώεις; Ἄς πληρῶνῃ τακτικὰ, νὰ μὴ τὸν ἐργασθῶν.

ΔΙΚ. ΚΛΗΤΗΡ. Ἐγουμε κὶ ἔλα τὰ βάλῃς βλεπῶ. Τίποτε!.. τίποτε!.. Τραβῆζου ἐσὺ ἀπ' εἰεῖ, εἰδεμὴ θὰ φωνάζῃ τὸν Ἀστυνομία.

ΕΙΣΠΡΑΚΤΩΡ. Ἐχεις καὶ σὺ νὰ εἰσπράξῃς.

ΔΙΚ. ΚΛΗΤΗΡ. — Ἀκούς λείει, καὶ ποσὸν μάλιστ'α. Κὶ ἔλα ἀνκβολῆς καὶ ὑποσχεσεις.

ΕΙΣΠΡΑΚΤΩΡ. — Τὰ ἔδικ καὶ μὲ μὲνα, ἀλλὰ σήμερα πάγει πεικ. Τὸ φόρο ἡ στὸ φρέσκο!

ΔΙΚ. ΚΛΗΤΗΡ. — Τραβῆζου σοῦ λεω ἀπ' ἐκεῖ. (Φωνάζει).

ΚΩΣΤΑΣ. (Φωνάζει). — Ἄμε νὰ χυθῆς.

ΕΙΣΠΡΑΚΤΩΡ. — Τὸ, γιατρό... Τὸ, γιατρό...